

Didaktika geografie: prednáška

Vyučujúci: RNDr. Peter Likavský, CSc. (peter.likavsky@uniba.sk)

Študijný odbor: všetky učiteľské kombinácie s geografiou

Semester, ročník: LS, tretí / **Rozsah výučby:** 2 hodiny týždenne

Cieľom prednášky je aplikovať poznatky nadobudnuté študentmi v premetoch pedagogicko-psychologického základu a konkretizovať ich v rámci všeobecnej didaktiky geografie. Pozornosť sa okrem základnej charakteristiky vednej disciplíny, jej predmetu, úlohám a stručnej histórii venuje cieľom, obsahu a nemateriálnym prostriedkom vyučovania geografie – metódam, vyučovacím formám a organizačným formám vyučovania. Prednáška zahŕňa aj základnú komparáciu koncepcií vyučovania a učebníc na Slovensku a v zahraničí.

Týždeň

Obsahová náplň prednášky

1. Didaktika geografie: charakteristika, predmet skúmania, úlohy a metódy vedecko-výskumnej práce, štruktúra a postavenie v systéme vied. Stručný prehľad histórie vyučovania geografie a rozvoja didaktiky geografie na Slovensku
2. Ciele a obsah vyučovania geografie. Kľúčové kompetencie a ich uplatnenie v geografii (konkrétne príklady)
3. Základné princípy transformácie vedného systému geografie na didaktický systém. Pojmotvorný proces vo vyučovaní geografie. Príklady pojmov, ich zaradenia do didaktického systému a stvárnenia v existujúcich učebniciach
4. Didaktická analýza ako základná metóda prípravy učiteľa geografie na vyučovanie. Osobnosť učiteľa geografie, jeho úlohy a funkcie v riadení vyučovacej a mimovyučovacej činnosti žiakov
5. Didaktické metódy a vyučovacie formy v geografii. Charakteristika vybraných didaktických metód (špecifických pre vyučovanie geografie). Charakteristika samostatnej práce žiakov a skupinového vyučovania a možností ich využitia vo vyučovaní geografie
6. Charakteristika projektového vyučovania a možností jeho využitia vo vyučovaní geografie. Organizačné formy vyučovania geografie so zameraním na charakteristiku a možnosti využitia vychádzok a exkurzií vo vyučovaní geografie
7. Modernejšie didaktické koncepcie uplatňované vo vyučovaní geografie v zahraničí
- 8.-9. Úvod do didaktiky geografických disciplín

Didaktika geografie: seminár

Študijný odbor: všetky učiteľské kombinácie s geografiou

Semester, ročník: LS, tretí / **Rozsah výučby:** 2 hodiny týždenne

Požiadavky na zápočet a detaily hodnotenia:

1. Vypracovanie časovo-tematického plánu vybraného tematického celku obsahu učiva geografie pre ZŠ alebo gymnázium – **1,5** bodu
2. Vypracovanie alternatívneho návrhu spracovania vybranej časti obsahu učiva geografie s využitím existujúcich učebníc, ďalších textových materiálov, prípadne iných informačných zdrojov – **2,5** bodu
3. Vypracovanie modelu písomnej prípravy na vyučovaciu hodinu – **3** body.

Cieľom výučby je aplikácia osvojených vedomostí z pedagogiky a psychológie a prehĺbenie základných zručností pri dlhodobej i krátkodobej príprave na vyučovanie. Okrem činností charakterizovaných v požiadavkách na zápočet sa študenti majú podrobne oboznámiť s obsahom základných pedagogických dokumentov a ďalších materiálov využívaných vo výučbe geografie v základnej škole a v gymnáziu (štátny vzdelávací program, učebnice, atlasy, pracovné zošity, alternatívne vzdelávacie materiály a pod.). Hodnotí sa kvalita predkladaných dokumentov (musia byť vypracované všetky 3), aktivita pri výučbe, ochota pracovať na sebe, schopnosť odstraňovať prípadné nedostatky.

6,5 – 7 bodov = **A**, **6,0 – 6,4** bodu = **B**, **5,0 – 5,9** bodu = **C**, **4,5 – 4,9** bodu = **D**, **4,0 – 4,4** bodu = **E**, **0 – 3,9** bodu = **Fx**.

Týždeň

Obsahová náplň seminárov

1. Úvod. Ciele a úlohy seminárov, požiadavky na zápočet. Oboznámenie so základnými pedagogickými dokumentami, učebnicami, orientačne aj s ďalšími materiálmi na úrovni ISCED 1 až 3. Časovo-tematický plán a jeho príprava.
2. Prvky tvoriace súčasť časovo-tematického plánu so zameraním na didaktické ciele a pojmy. Samostatná práca s materiálmi poskytnutými vyučujúcim. Konkretizácia 2. zadania.
3. Prezentácia časovo-tematických plánov. Samostatná práca s materiálmi poskytnutými vyučujúcim
4. Vyučovacia hodina a jej štruktúra. Motivácia a aktivizácia žiakov ako kľúčové prvky činnosti učiteľa. Príprava na vyučovaciu hodinu v hlave a na papieri. Výber tém pre vypracovanie písomnej prípravy na vyučovaciu hodinu
5. Vyučovacia hodina v podaní vyučujúceho. Porovnanie s písomnou prípravou
6. Prezentácia zadaní vypracovanými študentmi
7. Prezentácia zadaní vypracovanými študentmi
8. Časová rezerva. Pokyny k pedagogickej praxi
9. Zhodnotenie priebehu seminárov a udelenie zápočtov.